

[A. C. Normann.]

understreget alvoren i begivenhederne i Frankrig. Vi er jo helt ude af stand til at overskue, hvilke følger de dramatiske historiske begivenheder i Frankrig og Afrika vil få for den internationale udvikling. Der er vist ingen mennesker, der mener at kunne vurdere dem endnu, men vi har vel alle følelsen af, at de kan blive skæbnesvangre og farlige i deres virkning ikke blot for fransk område, men for hele verden. Derfor drøftes da også i disse dage overalt i verdens storpolitiske centre de nye begivenheders særlige betydning for NATO og dets medlemslande. Dette understreger sammen med det aktuelle problem om Vesttysklands oprustning, som jeg gerne vil sige nogle ord om i denne tale, betydningen af, at vi gør vor reelle og formelle stilling i NATO klarst muligt op for folketinget og befolkningen.

Desværre gør der sig endnu efter vel snart 9 års medlemskab af NATO ofte højst uklare forestillinger gældende vedrørende, hvilke forpligtelser vi egentlig har påtaget os ved medlemskabet. Det skyldes dels, at de, der er indstillet derpå her i landet, ofte taler, som om vore pligter simpelt hen bestod i at rette os efter NATOs anvisninger som noget rent selvfølgeligt, der ikke giver os større mulighed for selvstændig stillingtagen, dels at der i befolkningen næres vidt forskellige anskuelser med hensyn til, hvor langt vi bør følge vore NATO-partners ønsker. Derfor tror jeg, at det er rimeligt at bidrage til klarhed over, hvor stærkt NATO egentlig binder os.

NATO, som er et forsvarsforbund, bygger i sidste instans på det princip, at det altid er de konstitutionelle myndigheder i det enkelte medlemsland, der afgør, hvordan dette bedst opfylder de forpligtelser, det har påtaget sig i NATO-fællesskabet. Vedtagelser i NATOs organer er derfor kun at betragte som anbefalinger eller rekommandationer til medlemslandene, der derefter selv bestemmer, om de vil følge anbefalingerne og i givet fald hvorledes, og vedtagelser i rådet regnes kun for gyldige, såfremt de er enstemmige. Nu er det jo klart, at anbefalinger fra NATOs råd tillægges en betydelig vægt i de forskellige lande, men NATO kan altså ikke pålægge noget enkelt land, hvad det skal gøre eller lade være

med at gøre. Det viser sig da også stadig, at landene drager højst forskellige konsekvenser af NATOs henstillinger. For tiden er det raket- og atomoprustningen i vor del af Europa, der af let forståelige grunde rejser lidenskaber her og rundt omkring i vort nabolag, og som gør en klargøring aktuell.

Med hensyn til atomoprustningen er det NATOs militære myndigheders sag at fremlægge forslag til, hvorledes et forsvar skal opbygges for at kunne opfylde sin opgave, og derefter er det det politiske råds sag at udtale sig om, hvor langt de militære henstillinger kan efterkommes.

Vi var jo vidner til, at det militære råds forslag om 90 divisioner som minimum hurtigt blev illusorisk, fordi de enkelte lande, deriblandt Danmark, erkendte, at de hverken havde økonomiske kræfter eller fysiske muligheder for at klare deres part af en så stor opgave, og den omstændighed, at det ved den lejlighed fastsloges, at der ikke i Europa var mulighed for at opstille gammel-dags styrker, der blot tilnærmelsesvis kunne måle sig med de russiske styrker i antal, bidrog vel til og var måske afgørende for, at NATOs råd i 1954 godkendte, at det militære råd fremtidig kunne basere sin planlægning på brugen af kernevåben, der dog foreløbig kun kan leveres af USA, hvis lovgivning imidlertid indtil videre er en hindring for, at atomladninger overlades til andre lande — og jeg har ikke set noget tegn til, at USA vil opgive kontrollen over atomvåbnene. Det vil altså sige, at brugen af disse våben forudsætter tilladelse fra to sider, nemlig fra Washington og NATOs råd, samt selvfølgeligt fra det land, der skal modtage våbnene.

For at NATOs militære apparat — der under brugen af atomvåben — kan sættes i gang på lovlig måde, hvis et angreb skulle forekomme, må det vedtages af NATOs politiske råd og derigennem af de enkelte landes politiske myndigheder. Foreløbig har altså, så vidt jeg er underrettet, kun de amerikanske NATO-styrker i Europa europæiske atombaser.

Der er rejst en del tvivl om, hvad der skete på rådets møde i december 1957. Det, der hændte, var, at USA stillede i udsigt, at man kunne forsyne de medlemslande, der ønskede det, med raketvåben til rådig-